

Mark

Ett analytiskt förhållningssätt för kvalitet i undervisningen

Vem är vi?

Caroline Ekberg - Verksamhetschef förskola och grundskola

Marie Nemhed Gustafsson - Kvalitetsutvecklare

Antal skolor och förskolor som varit med i programmet: 1 gymnasieskola, 9 grundskolor och 7 förskolor

Antalet lärare: 60 stycken

Analytiskt förhållningsätt för kvalitet i undervisningen

Om jag vill lyckas att föra en människa mot ett bestämt mål, måste jag först finna henne där hon är och börja just där.

Den som inte kan det, lurar sig själv när hon tror, att hon kan hjälpa andra.

För att hjälpa någon måste jag visserligen förstå mer, än vad hon gör, men först och främst förstå vad hon förstår.

Sören Kirkegaard, existentiell filosof, 1813-1855

Gemensam riktning

Tydliga kopplingar i
en förbättringscykel

Undervisningens
kvalitet är
objektet

Barn och elevers
lärande är målet

Barn och
elever är
alltid vårt
fokus

Kollaborativt lärande
Expansivt lärande

Alla professioner har ett gemensamt
pedagogiskt ansvar

Hur ska lärarnas
lärande bli ett lärande
för eleverna?
Till
Hur ska elevernas
lärande bli ett lärande
för lärarna?

Bakgrund - startläge innan FUN

- Bristande måluppfyllelse.
- Bristande likvärdighet.
- En kultur som inte var så positiv till skolutveckling.
- Görande
- Kartläggning
- Pedagogiskt ledarskap på strukturnivå.
- Hur? Facit
- I driftorganisation.
- Känslan av kontroll.
- Tips och idéer.
- Lösa kopplingar.
- Parallellprocesser
- Kategoriskt perspektiv.
- Personbundet och familjärt.
- Uppifrån och ned i det systematiska kvalitetsarbetet.
- Friutrymme
- Någon annans fel.
- Kollegiala möten.
- Fokus på lärarnas lärande.

Utifrån och in behövde bli inifrån och ut

- Vilka behov ser aktörer utifrån? Vilka behov upplever verksamheten finns?

Vad pratades det DÅ om vid "kollegiala undervisningsutvecklande diskussioner"?

- Struktur i undervisning.
- Handlingar som ska göras tex hur du möter elever.
- Praktiska saker som ska lösa kring undervisningen.
- Grupperingar
- Kan vara en bok man utgår från för att prata undervisning generellt.
- Berättande och beskrivande om sin lektion.
- Det pratades undervisning men inte lärande.

Hur såg förutsättningarna ut för undervisningsutveckling övergripande?

- Bristande likvärdighet mellan skolor och förskolor.
- Vissa skolor hade sambedömning av nationella prov.
- Varierande i om syfte och innehåll på träffarna var tydlig.
- Ämnesövergripande forum.
- Ämnesspecifika forum.
- Avsaknad av kollegiala forum.
- Ingen tydlig skillnad på drifts och utvecklingsforum.
- Det pratades undervisning men inte utifrån elevernas lärande och analys av undervisningen.
- Eleven objektet.
- Junidagarna

Förflyttningar till nuläge

- Idag strävar vi efter att arbeta tillsammans för att skapa gemensamma mål och ramar.
- Målsättningen är att chefer och administrativ personal ska skapa förutsättningar för lärarna att genomföra en kvalitativ undervisning utifrån barnen och elevernas behov:
 - Stärka lärarprofessionen genom att leda möten för lärares lärande.
 - Kollaborativa samtal för att ge förutsättningar för ett expansivt lärande.
 - Se över vad som ska dokumenteras och rapporteras.
 - Utforma dokument som är ett stöd för arbetet i vardagen.
- Lärare, utvecklare och chefer, ska arbeta tillsammans för:
 - En samarbetande kultur där alla professioner lär tillsammans.
 - Att främja undervisningsutveckling och att öka analyskompetensen.
 - Att tillsammans få syn på relationen mellan undervisning och lärande.
 - Undervisning som tar utgångspunkt i elevernas behov.
- Försöker arbeta inifrån och ut, se till vilka behov eleverna, förskolorna och skolorna har? Vilket stöd behöver dem för att lyckas?

Hinder och styrkor på vägen

- Hinder

- Tid, prioriteringar av arbetsuppgifter för rektorer och lärare.
- Kulturen, finns motstånd till förändring.
- Förståelse för varför undervisningen behöver ses över, den enskildas ansvar och uppdrag.
- Det finns fortfarande inte forum på alla enheter med specifikt riktat innehåll för att arbeta med undervisningsutveckling.
- Det finns ännu inte samsyn vad ett pedagogiskt ledarskap innebär.
- Många efterfrågar fortfarande huret i alla nivåer.
- Det egna ansvaret är inte självklart.
- Det systematiska kvalitetsarbetet uppfattas fortfarande som kontroll och inte som självklart för att enheterna ska kunna utgå från behov.

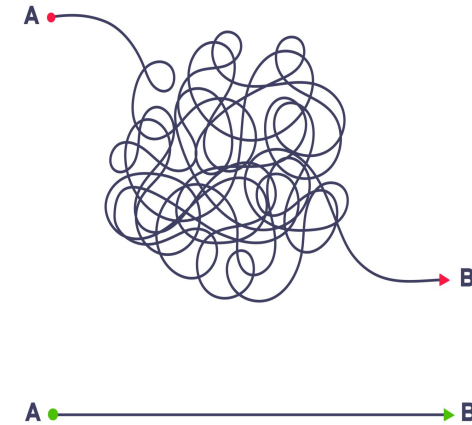
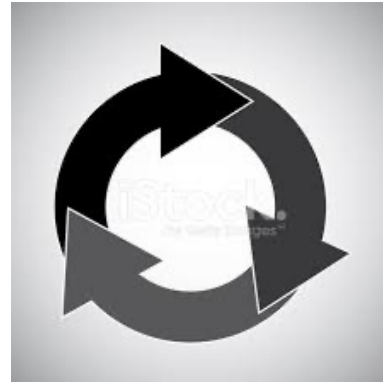
- Styrkor

- Engagemang
- Vilja
- Nyfikenhet
- Dela kultur
- Kulturen börjar ändras såväl synen på lärande hos många.

Förflyttningar till önskat läge

- Organisering till förbättringsorganisation/lärande organisation.
- Personer till funktioner.
- Nyckelpersoner till förbättringsagenter.
- Kontroll till tillit.
- Kartläggning till analysprocess.
- Friutrymme till professionellt friutrymme.
- Goda samtal till lärande samtal.
- Tips och idéer till utmanande frågor och lärande samtal.
- Pedagogiskt ledarskap till pedagogiskt ledarskap för undervisningsutveckling.
- Kollegialt lärande till kollaborativt lärande i undervisningsutvecklande verkstäder.
- Görande till lärande.
- Systematiskt kvalitetsarbete till ett begripligt systematiskt kvalitetsarbete på alla nivåer.
- Process till förbättringscykel.

Slutsatser utifrån nuläget och att ta oss till önskat läge blir nästa steg följande

- Att skapa nätverk som stödjer arbetet på enheterna med undervisningsutveckling.
- Att vara tydliga med förväntningar - allt utvecklingsarbete ska ta sin utgångspunkt i barnen och elevernas behov.
- Att det systematiska kvalitetsarbetet sker på enheterna så det blir inifrån och ut. Vägen till en kvalitativ utbildning ser olika ut och tar sin utgångspunkt i verksamhetens förutsättningar och behov.
- Att vi fortsätter med forum som ökar den professionella lärandegemenskapen för rektorerna och att detta även görs på enheterna.
- Att tydligt kommunicera gemensamma mål och ramar i det vida perspektivet som är avsedda att ge struktur och stöd för ett professionellt friutrymme.
- Att ännu mer tydligare få till en lärande organisation där relationen mellan undervisning och lärande är det viktigaste. Lärarnas förmåga att anpassa undervisningen till elevernas behov är det som ger resultat och det som förväntas. Undervisningen är objektet.
- Att det sker analys direkt kopplat till praktiken varje dag i syfte att det ska bli ett förhållningssätt.
- Alla som arbetar i förvaltningen ska arbeta med skolans grunduppdrag så som det är formulerat. Undervisningen, lärande samtal och analyskompetens behöver vara i fokus oavsett nivå i styrkedjan.

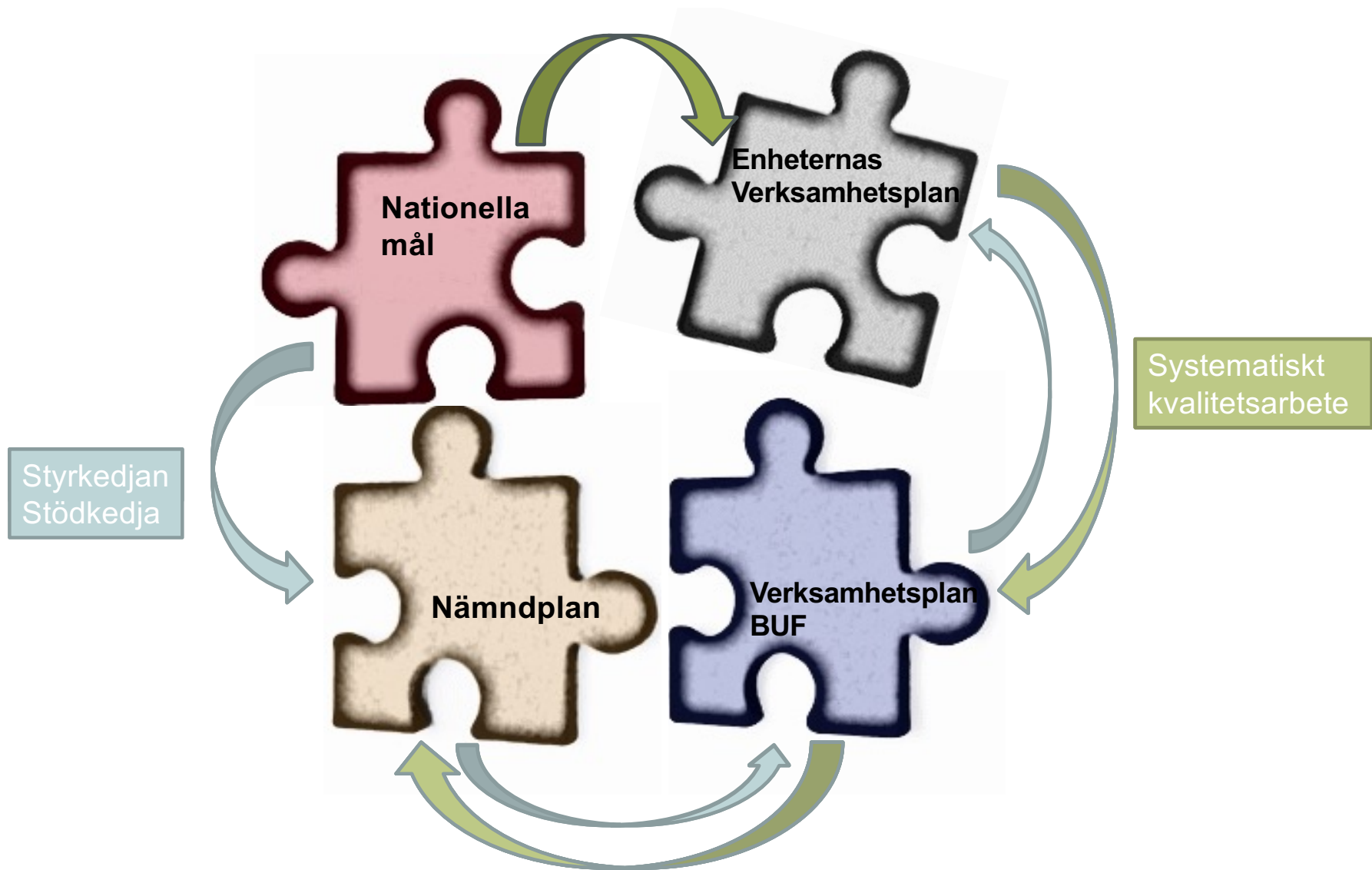
Framtiden

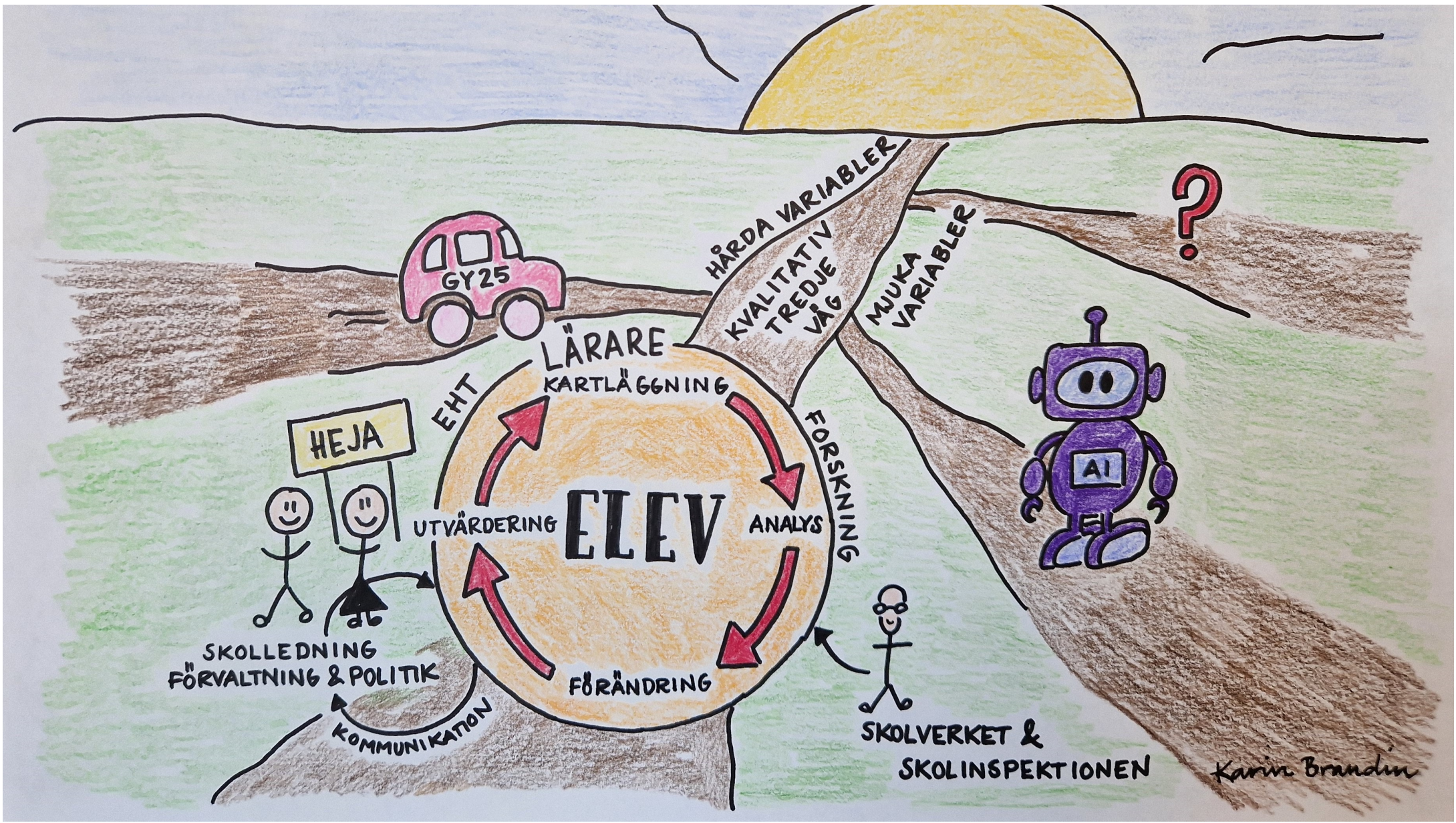
- Systematiskt arbeta med att utveckla strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet så alla som arbetar i organisationen upplever det som ett stöd och förstår varför det är viktigt.
- Arbeta för en ökad likvärdighet med förskolornas och skolornas behov i fokus.
- Utvecklingsarbete och undervisningsutveckling ska alltid ta utgångspunkt i faktiska barns och elevers behov.
- Sträva efter ett expansivt lärande hos både barn, elever, lärare och chefer där tidigare kunskap och erfarenheter får stötas mot nya tankar för att ett lärande ska ske och ny kunskap bildas.
- Omsätta teoretisk kunskap till praktik i klassrummen.
- Det tar tio till femton år att bli en riktigt skicklig lärare.
- Alla professioner tar ansvar utifrån sitt uppdrag och roll.
- Det finns samsyn kring begreppet det professionella friutrymmet.
- Att undervisningen är objektet.
- Inget slår en skicklig lärare när det handlar om att eleverna ska må bra, utvecklas och lära sig!!!

Lärdomar

- Att alltid lita på processen.
- Att arbeta med relationer som grund.
- Att kommunicera tydligare.
- Att alltid visa på hur en process hänger ihop med en annan.
- Att saker kan tolkas på olika sätt och vara beredd på det.
- Att kommunicera förväntningar.
- Att kräva eget ansvar.
- Att inte ge sig.
- Att sprida.
- Att fokus på undervisningsutveckling är ett långsiktigt arbete.
- Att våga utmana och skapa motivation för professionell agens.
- Att vi alla i roller behöver ta ett gemensamt ansvar för att bibehålla fokus på arbete med undervisningsutveckling.

Karin Brandin

Våra viktigaste begrepp att skapa samsyn kring framöver

- Ansvar (internt och externt).
- Elevernas lärande i förgrunden.
- Analytiskt förhållningssätt.
- Professionellt friutrymme.
- Delat pedagogiskt ansvar.
- Expansivt lärande.
- Kollaborativt lärande.
- Förbättringscykel
- Vadet i undervisningen- vad är det egentligen?
- Motivation
- Undervisningen är objektet.

Här är vi i Mark om fem år:

Genom att undervisningen är objektet har synen på lärande förändrats

Barn och elevers lärande är målet, vilket har lett till ökad måluppfyllelse

Alla professioner tar nu ett gemensamt pedagogiskt ansvar, vilket visar sig i att vi blivit en professionell lärande gemenskap med en agens som ständigt ökar.

Genom att förbättringsarbete sker i en förbättringscykel har kopplingarna mellan huvudmän, rektorer och lärarna blivit starka.

Barn och elever är alltid vårt fokus

Kollaborativt lärande leder till analyskompetens och att det sker ett expansivt lärande utifrån elevernas lärande

Elevernas lärande blir ständigt ett lärande för lärarna.

Tack för att ni har lyssnat!

Vad du gör är viktigare än vem du är.
Tillsammans blir det som är viktigt viktigt
och skillnad blir skillnad.

Ställ gärna frågor till oss!
Caroline och Marie